

Szeretett Testvérek!

Amikor az új borért adunk hálát, akkor mindig valami olyasmieért érzünk hálát, ami már megvan, ami már a miénk. Az új bor már benn van a pincébe, és már nagyon örülünk annak. Lehet, hogy több, lehet hogy kevesebb, hol jobb a minőség, hol rosszabb. Jó lenne ezen az ünnepen arra is figyelni hogyan jutottunk el a termésig. Vajon mindent megtettünk-e jó termésért?

Testvérek a hívó ember tudja, hogy Isten adja a növekedést a szőlőkertekben is, és a hívó azt is tudja, hogy Isten adja az ideális időjárást is. Tehát Isten a kulcsa a jó termésnek is. Persze ehhez az kell, hogy Isten előtt jól és helyesen éljünk, istenfélő életet. Ászá uralkodása mutat nekünk erre példát. Az ő uralkodásáról azt olvassuk, hogy azt tette, ami kedves és jó az Úr előtt. Mit is tesz Ászá azért hogy az Isten megsegítse őket, hogy a jövőben a hálaadás lehessen Isten irányába?

Tudjátok Testvérek arra van szükség, amit ez a jóra való király is tett. Elsőnek eltávolította a bálványimádási kelléket, azaz megtisztította a nép életét mindattól, ami elfoglalta Isten helyét a nép életében. Elsőnek megszüntette az áldozóhalmokat, a bálványoszlopokat széttörte, az Aserákat eltávolította. A nép lelki életének a megtisztítására volt szükség. Ezt kellett tennie Gedeonnak is. Mielőtt elment volna harcolni a midiánitákkal ki kellett vágni azt kis fás ligetet, ahol az apja a bálványoknak áldozott, és helyre kellett állítani az Úr oltárát. Nem csak arról van szó, hogy el kell távolítani a rosszat, hanem ugyanakkor annak helyébe kell tenni a jót. Mert ahogy a rossz eltávolításra kerül, helyében üresség marad, és ezt előbb-utóbb az ember ismét rossza fogja megtölteni. Ez olyan, mint amikor a kisgyerek elkezd játszani a gyufával. Nem szabad rögtön ráförmedni, és kikapni a kezéből, hanem a gyufa helyet, egy érdekes játékot, könyvet kell a kezébe adni. Ugyanez Ászá esetében is. Kivágatja a szent bálványoszlopokat, az aserákat, lerombolja az áldozóhalmokat, de azok helyébe odateszi, visszaállítja a templomi rendet, az Isten parancsolatainak a megcselekvését, és megparancsolja a népnek, hogy keressék az Urat. Ez azt jelenti, hogy annak nem sok értelme van, ha csak annyit mondunk az embereknek, hogy ezt vagy azt ne tegyed, mert bűn, hanem azt is el kell mondani, hogyan és mit tegyenek, mi az ami kedves az Úr szemei előtt. Nem elég kiirtani a bálványokat, hanem annak helyébe kell tenni az Isten keresést.

Amikor mindezt végrehajtotta a király, annak mi lett az eredménye. Azt történt, hogy csendes lett az ő uralkodása alatt. A csendest itt úgy kell érteni, hogy nyugodt. Nem volt az emberekben sem belső békétlenség, sem külső békétlenség. Egyetértés volt közöttük, és Isten megadta nekik azt is, hogy a külső hatalmak sem háborítsák őket. A csendesség, a nyugalom nagyon nagy érték az ember életében. Ha nyugodtan tudunk élni, és csendesen, akkor az jelzi a kiegyensúlyozottságot is. A haragtól, széthúzástól való mentességet. A csendességre való eljutás csak azután következhet be, ha a bálványokat kitisztítjuk életünkben, és annak helyére az igaz, egyetlen Isten imádata kerül. Ezért van az igazi hívó emberből valami csodálatos nyugalom, és csendesség árad. Nem is lehet őt megzavarni ebben a csendességben.

A nyugalom és a csendesség a megfelelő atmoszféra arra, hogy egy ország, egy család, egy ember fejlődni tudjon. Ebben a nyugalomban és békességben tudott fejlődni a déli országrész. A nyugalomról és a békességről azt gondoljuk, hogy az mindig a kényelmet hozza el. A nyugalom és a békesség a hívó ember számára sohasem a kényelmet jelenti, hanem azt az atmoszférát, amelyben munkálkodni lehet, munkálkodni kell. A nyugalom és a békesség sohasem szabad, hogy a passzivitásra ösztönözzön, hanem a hívó ember tudja, hogy a békés korszak az inkább az aktivitásnak a kora. A nyugalom és a békesség nem arra való, hogy az ember heverésszen, és tévét nézzen, hanem arra, hogy cselekedjen. Ászá a békesség idejében nem tesz mást, mint hogy sáncokat épít a városok körül, sereget toboroz, és fegyverez fel. És milyen jól is teszi azt, hiszen mihelyt véget ér a békesség korszaka már is ott áll az ellenség az országának határainál. A megerősített városokkal, a felfegyverzett hadsereggel már ellen tud állni. Miért lehetséges az ellenállás, hát azért mert a békesség időszakban nem a kényelemre fókuszált, hanem inkább kihasználta a békességet arra, hogy fejlődjön, hogy erősödjön. A békesség korszakát Ászá felhasználja arra, hogy a békétlenség korszakára felkészüljön. Valahogy azt figyeltem meg, hogy az emberek nagy része a nyugalom időszakát úgy értelmezi, hogy az a semmittevésnek, a hobbinak, a szórakozásnak az ideje, pedig nem. Hanem inkább a kemény munkának. A csendesség a legjobb atmoszféra a munkálkodásra. Azt

is megfigyeltem, hogy igazán az a gyerek tudja megállni a helyét a tanulásban, akinek az otthonában egy csendes, nyugodt légkör vesz körül. A zaklatott családi körülmények között élő gyermek, rosszabbul teljesít. Lám a gyermekek esete is azt mutatja, milyen fontos a csendesség, jó, hatékony tanulás, munkavégzés folyamatában. Általában, akik a nyugalom, a béke korszakát a pihenésre, a hobbira fordítják, azok vannak legjobban felháborodva, amikor jön az ellenség, és nem áll készen az ország arra, hogy ellenálljon. Persze ők maguk sem tesznek semmit. Az ilyen ember nem is tud hálát adni Istennek, de nem is érzi azt, hogy neki háládatosnak kellene lennie. Így új bor ünnepét megülve nagy kérdés az, hogy a csendességért, mint a komoly munka optimális léköréért, tudunk-e hálát adni? Amikor látja az ember a pincéjében a bort, akkor tudunk-e hálát adni azért csendességért, mely alapfeltétele nyugodt munkálkodásnak, a fejlődésnek, az erősödésnek? Soha nem szabad elfelejtünk, hogy ezt a csendességet maga Isten adja a számunkra. Legyünk hálásak a nyugalomért, a csendességért!

Amikor Ászá uralkodásában el jön a békétlenség és a nyugtalanság kora, amikor kijön ellenük a szerecsen Zerah, akkor Ászá szembe tud vele nézni, ki tud ellene állni, mert ott vannak a megerősített városok, és a majd 600 ezer fős hadserege. Komoly erőt tud felmutatni Ászá király. De mégsem a megerősített városokban bízunk, mégsem a nagyszámú jól felszerelt hadseregében. Nem azzal van elfoglalva, hogy haditervet készítsen, és a kialakult helyzetet elemezze, hanem az első dolog, amit tesz, az Úrhoz való kiáltás. Nem a megerősített városokban reménykedik, nem jól felszerelt hadseregében, hanem az Úristenben. Azt mondja Ászá: „Segélj meg minket, oh mi Urunk Istenünk, mert benned bízunk, és a te nevedben jöttünk e sokaság ellen! Oh Uram, te vagy a mi Istenünk, ne vegyen ember te rajtad erőt.” (2Krón 14,11) Minden egyes esetben, minden helyzetben és minden körülményben Istenre függesztett tekintettel élni az életet. Ebben ad számunkra példát Ászá király.

A tele pince okod ad a hálaadásra, de nem ad okot felfuvalkodottságra, és Isten való hálat fordításra. Ászá mindezt tudta. Tudta, hogy nem szabad bízni a saját erejében, nem szabad bízni a megerősített városokban, nem szabad bízni a hadseregében, egyedül Istenben szabad bízni. Mert az Istenbe vetett reménység nem szégyenít meg. Lehet nekünk szép házunk, tetemes bankszámlánk, jó kapcsolataink, de soha se ezekben bízunk, hanem egyedül Istenben. Testvérek a hálaadás azt is mutatja, hogy aki hálát ad Istennek, az a jövőben is fog tudni bízni Istenben, és a jövőben is segítségül fogja hívni az Urat. Isten felel a feltétel nélküli hitre, Ászá esetében ez úgy történt, hogy pánikot támasztott az ellenség soraiban. Isten megsegíti a benne hívőt.

Szeretett Testvérek! Hálaadásban benne van az az érzés, hogy nem vagyunk egyedül, hogy van kihez odafordulni, van kitől segítséget kérni. A hálás ember elképzelni sem tudja az életét Isten nélkül. Amikor a pincékben a teli boroshordókra tekintünk, lássuk meg azt, hogy nem vagyunk egyedül, hogy egy olyan Istenünk van, akinek a segítségét lehet kérni és várni. Testvérek bízzuk magunkat bátran Isten kezére. Ámen

Szeretett Testvérek!

Egy ország életében, egy család életében, egy ember életében, egy gyülekezet életében nem csak jó dolgok történnek, hanem rosszak is. És ezért azt is meg lehet állapítani, hogy állandóság nincs. Hiszen a változások mindig ott vannak egy családi életben, egy ország életében, egyének életében. Van hogy egy család életében gyerekek születnek, és van, hogy hozzátartozók halnak meg. Folyamatos változásban élünk. A kérdés mindig az, hogyan tudunk ezekre a változásokra reagálni, hogyan kezeljük a változásokat. Tudunk-e alkalmazkodni a változásokhoz. Tudunk-e jól reagálni ezekre a kialakult új helyzetekre. Mit tudunk, hogyan tudunk azokra felelni.

Júda életében is egy új helyzet van kialakulóban. Jósafát király meghal, és fia Jórám kezd helyette uralkodni. Egy új király, egy új helyzetben. A helyzet újdonságát azzal kívánták csillapatíni, hogy Jórám, apja Jósafát mellett már két éve társuralkodó volt. Az apja bevezette az uralkodás rejtelmébe. Apja halála után Jórámnak egyedül kellett meghoznia döntéseket. Hiába volt már két év kormányzás mögött a helyzet mégis új. Két út állt előtte. Az egyik Júda királyainak az útja, amely megegyezett Isten útján való járással, vagy a másik út a bálványimádás útja. Ennek is megvolt a valószínűsége. Jórám felesége Atalja, Aháb és Jezabel leánya. Annak a Jezabelnek, aki üldözte Illést, kitartott az Úr prófétáit, aki az északi országrészbe bevitte a Baal kultuszt. Az új helyzetben melyik utat válassza a király? Kire hallgasson a király? Emberre, vagy Istenre? A megváltozott helyzet döntéseket követel, a megváltozott helyzet döntéskényszert jelent az ember életében.

Tudjátok Testvérek, az ember nincs könnyű helyzetben, ebben a folyamatosan változó világban. De nincsen teljesen segítség nélkül hagyva sem. Isten azzal akar segíteni, hogy azt mondja nézz a múltba, mi történt. Tanulj a múltból, tanulj másnak a hibáiból, vagy tanulj másnak a helyes cselekedeteiből. Jórámnak merítenie kellett volna a júdai királyok tetteiből, és így megtalálhatta volna a helyes utat. Jósafát az ő atyja is ezt az utat mutatta fel számára. Ő mégis feleségére hallgatott. Valószínűleg Atalja sugallta neki, hogy ölje meg testvéreit, és Izrael fejedelmeit. Lám a hatalomféltés, az aggodás, és a rossz tanács hova sodorhatja el az embert.

A folyamatosan változó környezetben, amikor az ember nem biztos abban, hogy milyen irányban kellene elindulni, akkor bizony örülünk mindenféle tanács. Legalább valaki próbál segíteni, legalább észreveszi azt, hogy milyen nehéz helyzetben vagyok. Egy ilyen helyzetben Jórám felesége tanácsát fogadja meg. Kiét másét is fogadná meg, mint a feleségét, hiszen az áll legközelebb hozzá. Egyébként az Atalja anyjától sem álltak távol az efféle tanácsok. Jezabeli is azt tanácsolta férjének Ahábnak, hogyha a Jezréeli Nábot nem akarja neked eladni a szőlőjét akkor ölesd meg. Aháb az északi országrész királya meg is fogadja felesége tanácsát. De ugyanilyen tanácsadásról szóló történet az is, amikor Roboám kikéri vének tanácsát, meg az ifjak tanácsát adóemelés ügyében, és aztán az ifjakra hallgat, akik azt tanácsolják, hogy emelje csak meg az amúgy is már igen magas adókat. Mi lesz a vége, Roboámot a 12 törzsből otthagyja 10. Milyen jó tanácsot kapott ő is. Vagy milyen jó tanácsot kapott Aháb Jezabeltől, vagy Jórám Ataljától. És esetekben szeret az ember arra mutogatni, aki a tanácsot adta. Hát ő mondta, ő a hibás. Persze itt megáll az a mondás, hogy kibicnek semmi sem drága. Tényleg a tanácsadó hibája ez? Vajon nekünk embereknek nincs hatalmunkba egy tanácsot megfogadni, vagy elvetni? Dehogynem! Nem Atalja adja parancsot, hogy öljk meg a király testvéreit, nem Atalja adja ki a parancsot, hogy öljk meg Izrael fejedelmeit. A szörnyű tettet a király követi el. Jórám király is inkább egy emberre hallgatott nem pedig Istenre. Megindul a vallás lezüllés korszaka Júdában is. Az Istent felcserélik a bálványokra, áldozó halmokat építenek. És egy olyan állapot kezd kialakulni, ami az országot romlásba húzza. Nem kellett hozzá sok, csak egy rossz döntés. Egy döntés, amelyben nem Istenre hallgatott. Van hogy beszélgetek emberekkel, látok embereket, elmondjanak az életükből ezt azt. Elmondják miért ment tönkre az életük. Azért lettem hajléktalan, mert a feleségem elvált tőlem, övé lett a ház. Én az utcára kerültem. De ez még nem azt jelenti, hogy ott is kell maradni. Hogy nem lehet újrakezdeni. Azért vagyok ilyen szerencsétlen, mert mindenemből kiforgattak az üzleti partnereim. Aztán lehet, hogy nem írták alá azokat a papírokat,

amelyek számára jogi védelmet jelentettek volna, mert azt mondták nem kell. Vagy valaki házat épít, és azt mondja neki a vállalkozó, ne írjuk vállalkozó szerződést, mert akkor az ÁFÁ-t is meg kell fizetnie. Aztán amikor a fejére dől a ház, akkor nincs akitől számon kérje a hanyag munkát. Mind-mind egy tanácsadási, egy döntési helyzet. Amelyben rosszul döntöttünk. De az ember legrosszabb döntése az, amikor nem figyel Istenre. Mert Isten az embert mindig a jó döntés felé viszi. A fiataloknak mondtuk mindig azt, hogy Isten nem ad tanácsot, ha Isten nem tanácsol téged, akkor inkább semmit ne tegyél. Életre szóló döntéseket, pedig ne hozzál úgy meg, hogy Isten kihagyod a dologból.

Ha Isten nélkül döntünk akkor mi is történik? Itt van előttünk a példa. Jórám felségeit, fiait vagyonát elveszik, ő maga pedig egy fertelmes bélbajban kezd el szenvedni. Állandó hasmenés, amely állandó tisztátalanságot is jelentett. Nem tudott megszabadulni a vallási tisztátalanságtól sem, társadalmilag is megbélyegzetté válik, kiközösítetté vált. Isten mindent elvesz tőle. Elveszi a vagyonát, elveszi a feleségeit, fiait, vagyonát, országának területét is csökkenti, a társadalmi pozícióját is elveszíti, mindenki tisztátalannak tartja, akit kerülni kell. Amikor meghall nem égetnek a temetésén füstölő szereket, részvét nélkül temetik el, nem Júda királyai mellé helyezik. Még halálban is hatással van rá az az egyetlen rossz döntés, amelyet felesége sugallatára hozott meg.

Amikor az ember hoz egy rossz döntést, milyen nehéz utána rendhozni mindent. Elég egy rossz döntés, és után az emberre zúdulnak a rossz döntések áradata. Ráckeresztúron a drogosok között is ezt láttam. Elég volt egy rossz döntés, hogy hozzányúl a szerhez, és aztán elindult a lejtőn. Ezután már rossz döntések sorozatai következtek, lopások, verekedések, férfiak pénzért árulták a testüket csak azért hogy pénzhez jussanak. Egy rossz döntés tovább rossz döntésre inspirál. Ugyanígy van a hazudozással is. Egyszer eldöntöm, hogy hazudok, aztán hogy fenntartsam a látszatot ismét hazudnom kell, és ismét és ismét. Ha egyszer rossz döntést hoztam, akkor után már egyre könnyebben és könnyebben hozok rossz döntéseket. A folyamatot visszafordítani nagyon nehéz, talán egyedül segítség nélkül nem is megy. Ha egy ilyen helyzetben Isten segítséget küld az maga a kegyelem.

Jórám negatív példa a királyok történetében, Isten negatív példának akarta őt állítani. A neve is azt jelenti, hogy az Úr ítélete félelmetes erővel ragyog fel. Az egyéni felelősség ott van mindenki életében, felelős döntéseket kell hozni. Olyan döntéseket, amelyek a folyamatosan változó világunkban nem vezetnek le bennünket a hit útjáról.

Szeretett Testvérek!

Az elmúlt vasárnapon arról beszéltem közöttetek, hogy sokan szeretnének nekünk tanácsokat osztani, de rajtunk állunk, hogy melyiket fogadjuk meg. A tanácsokra éppen akkor van a legnagyobb szükség, amikor nehéz, szorult helyzetben van az ember.

Akház, az új júdai király igencsak szorult helyzetbe került már uralkodása előtt, mert hogy arám és izraeli/északi országrészbeli csapatok közelednek országa felé. Ebben a megpróbáltatásokkal teli időszakban Isten tudomására adja azt, hogy mit is kellene tennie. Az új király nem szűkölködik tanácsadóiban. Van olyan tanácsadó is mellette, aki a király számára az Isten tanácsát közvetíti. Ez az embert úgy hívják, hogy Ézsaiás próféta. Ézsaiás által Isten tudtára adja a királynak, hogy mi idézet elő ezt az eseményt, tudniillik, hogy arám és az északi országrész ellen támad. Mindez próba, annak a megpróbálás, hogy mind a király, mind a népe teljes szívvel az Úrhoz forduljon, és belássa, hogy rajta senki nem tud segíteni, csak maga mindenség Úr, az ő Istenük. Tudjátok Testvérek az efféle prófétai szó ma is hallatszik. Amikor az Úr prófétái megszólalnak, akkor ott nem áll fenn az a lehetőség, hogy félre hallottam, vagy az elhangzottakat nem jól értelmeztem. Isten szava Akház király számára is teljesen egyértelműek voltak. Nem mondhatta az Akház, hogy jaj Uram én ezt és ezt értettem szavad alatt, azért nem cselekedtem meg azt.

Tudjátok Testvérek, az az igazság, hogy Akház meghallotta az Isten szavát, de ahogy meghallotta, úgy el is engedte azt a füle mellett. Nem bízott atyái Istenében, abban az Istenben, aki megsegítette atyáit, aki már oly sokszor megsegítette őket. Inkább támaszkodott egy földi nagyhatalomra, emberi hatalomra, az akkori legnagyobb, legerősebb államra az Asszírokra. Mi amikor halljuk Isten szavát mit kezdünk vele? Az hogy mit kezdünk Isten szavával, az attól is függ, hogy milyen életet élünk, milyen értékrend, milyen gondolkodás határozza meg életünket. Akház királynak milyen volt az értékrendje? Nos az ő értékrendje arról szólt, hogy öntött bálványokat tisztelt, arról szólt, hogy Hinnom völgyében elégette fiait áldozatul a bálványistenségeknek, hogy minden virágzó, zöldellő fa alatt bálványáldozat, tömjénezést folyt, és egy ilyen értékrenddel bíró király nem akarta meghallani Isten szavát. Isten azért bocsát egy ilyen nehéz, súlyos, szinte kilátástalannak tűnő helyzetet Júdára, hogy vajon keresi-e Júda és király Őt, a Mindenség Urát. Isten azt mondja a tízparancsolatban, hogy féltőn szerető Isten vagyok. Vajon keresel-e engem, ha nem akkor teremtek neked olyan körülményt, hogy keressél engem. Ugyanez történt Akházzal is, de a király kinél keresi a szabadulást? Keresi a bálványoknál, és keresi asszíroknál.

Tudjátok Testvérek, amikor az ember a történelemre visszanéz, hamar megállapítja, hogy az adott történelmi körülményben nem is lett volna másra lehetőség. Kihez fordulhattak volna a júdabelik, amikor másik két ország megtámadta őket. Persze hiszünk Istenben, meg fontos is, legalábbis azt mondjuk, de vajon mennyire tudunk Őhöz áfolymodni, amikor tényleg nagy a baj. Ha manapság az ember bekapcsolja a televíziót, vagy kinyitja az újságot, szinte az emberre ömlik a sok baj. Olvasunk a devizahitelesek problémáiról, a szegénységről, államadósságról, munkahelyek szűnnek meg, emberek komoly anyagi gondokkal küzdenek, egyszóval eléggé szorult helyzetbe vagyunk, de mégis kiben bízunk, kitől várjuk azt, hogy bennünket kiszabadít ebből a helyzetből. Várjuk esetleg valamelyik politikai párttól, egy politikustól, vagy éppen várjuk az Európai Uniótól, vagy mint afféle Münchhausen báróként, önmagunkat saját magunk hajánál fogva próbáljuk kihúzni a mocsárból. Vagy ráhagyatkozunk az Istenre. Nem lehet az, hogy itt lenne az idő Istent hívni segítségül.

Tudjátok, mindig Júda volt az, aki megtartotta az Isten imádatát, tisztelte az igaz Istent. Amikor az északi országrészben, aranyborjúk előtt borultak Dánban és Bételben, addig ők a salomoni templomban imádták az Istent. Azt mondták, mi vagyunk az igazi hívők, nálunk van a templom, nálunk van a szent láda, mi vagyunk az igazi Izrael. Akik az északi országrészben laknak azok korcsok. Aztán ezek az igazi hívők, nem tudtak bízni Istenben akkor, amikor kellett volna. Ezek az igaz hívőket Akház király a bálványimádásba vitte. Ugyanúgy tett, mint az északi országrész királyai. Tudjátok Testvérek, ez

számomra kicsit hasonlít a mai hívő emberre. Ma is sokan mondják, hogy hisznek Istenben, mondják, hogy reformátusok, vagy esetleg római katolikusok, vagy más régi, patináns felekezethez tartozók, és aztán valahol máshol keresik az ő megváltásukat, mégis mástól várják azt, hogy majd rajtuk megkönyörülnek, nem pedig az Istentől várják a szabadítást.

Hagyományosan a júdabelik voltak a hit igazi őrzői, de mégsem hallgattak a prófétai szóra. Hiába szólt Ézsaiás, aztán amikor legyőzi őket az arám sereg és az északi országrész, és elhurcolnak rengeteg foglyot és mindenféle zsákmányt, akkor ismét közbelép az Isten és azt mondja, hogy engedjétek haza a foglyokat, mert ők nektek atyafiaitok, azaz testvérek vagytok. És itt jön a történetben egy nagy fordulat, mert azok, engednek a prófétai szónak, hazaengedik a foglyokat. Sőt még megetetik, megitatják őket, ellátják a sebeiket, ruhát adnak rájuk és sarut, csak azért mert a próféta által ez kéri tőlük az Isten. A lenézett északi országrészbeliak, és az arámok sokkal inkább engedelmeskednek Istennek, mint Júda, az a Júda, amelyik büszke arra, hogy náluk van a templom. Tudjátok Testvérek, ez azt üzeni nekünk, hogy attól még, hogy reformátusok vagyunk, abból még nem következik az, hogy engedelmeskedünk Istennek. Az ember nagyon büszke tud lenni arra, hogy miféle történelmi felekezethez tartozik, aztán lehet, hogy mások hamarabb meghallják az Isten szavát, mint mi magunk. Az északi országrész lakói nemeslelkűségükkel Júda fölé emelkednek. Attól még, hogy ebbe a templomba járunk, ezt a 450 éves tanítást követőjének valljuk magunkat, attól még nem tarthatjuk magunkat jobbnak másoknál.

Mi lett az egészek vége? Az hogy mind az Északi országrészt, Izraelt elviszi az ellenség, a Déli országrészt, Júdát bábállamként meghagyja, semmi szuverenitást nem hagyva neki, kifosszák a templomot, kifosszák az embereket, mindezt azok teszik meg, akikben bíztak, akiktől a segítséget, a szabadítást várták. Testvérek az eredménye annak, amikor emberekben bízunk, nem pedig Istenben. Ézsaiás próféta azt mondja: „Ha nem hisztek, bizony meg nem maradtok.” (Ézs 7,9b) Ézsaiás ma is kijózanít bennünket, ha nem hiszünk Istenben, akkor nem ad nekünk megmaradást. Ma amikor már látjuk, hogyan akarnak bennünket meggyőzni pártok és emberek arról, hogy ők mennyire jól tudnak vezetni az országot, jobb lenne inkább Istenben bízni nem pedig emberekben. Mert az emberek el tudnak bennünket veszíteni, egy párt, egy politikus el tud bennünket veszíteni, de nem tud bennünket megmenteni, ez a különbség ember és Isten között.

Aztán Júda hűtlensége között is megtapasztalhatja Isten kegyelmét, hiszen az ő szavára engedik haza azt a 200 ezer foglyot. Isten még a hűtlenség közöpette is megbizonyítja a hűségét. Tudjátok Testvérek ma is igaz a szó, melyet Isten szólt a próféta által, hogyha nem hisztek, bizony nem maradtok meg. A hívés a kulcsa az egészek. A megmaradásunk záloga Isten mellett való kitartásunk, ha benne bízunk. Nem azon kell sírálni, hogy milyen állapotban van az egyház, a gyülekezet, az ország, hanem abban kell hinni, hogy minden Isten kezében van, és Isten jót tervezett, és jót szánt nekünk. Ha rosszul mennek a dolgok, akkor elsőnek nézzük meg, vizsgáljuk meg a saját hitünk, ott fogjuk megtalálni a hibát. Nem bízom, nem bízek eléggé az Úrban. Csak azért nem fogja megtartani Isten a református egyházat, mert az a református egyház, és már fennáll több mint 400 éve, hanem ha abban ott vannak a hívő, Istenben bízó lelkek, na majd akkor. Így közvetett módon mi is tudunk azért tenni, hogy megmaradjuk, és a mi mulasztásunkkal, Istennek való hátat fordításunkkal pedig közvetetten teszünk azért, hogy az egyház, az ország, a közösség, a család elveszen. Nem az Isten hibás a rosszért maga az ember, hanem én magam.

Szeretett Testvérek! Jó látni nekünk azt, hogy a történelem ura maga az Isten, és a történelemben, a múltban is csak az történhetett meg, amit ő engedett, de lássuk meg, hogy a mi engedetlenségünkre való isten válaszok a háborúk, a népirtások, a szenvedések. Isten jót szánt az embernek, de ezt csak akkor kapja meg az ember, ha Istennel szimbiózisban él. Ez azt jelenti, hogy létfeltétel számára az Isten, és a vele való kapcsolat. Lássuk magunkat, egyházunkat, családjunkat, országunkat valósan, vajon mi szimbiózisban élünk a Mindenható Úrral, ha nem, akkor ne csodálkozzunk azon, ha elveszünk. Keressük naponként a mindenség Urát, akarjuk vele élni, általa létezni a mindennapokban is. Ámen.